

LIETUVOS
INOVACIJŲ
CENTRAS

**VŠĮ LIETUVOS INOVACIJŲ CENTRO
STRATEGINIS VEIKLOS PLANAS 2016-2020 M.**

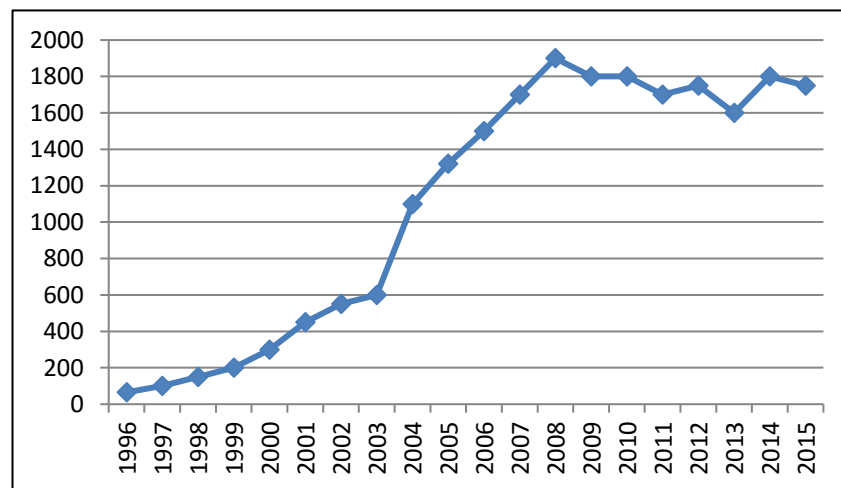
TURINYS

1. LIETUVOS INOVACIJŲ CENTRO VEIKLA IR JOS ANALIZĖ.....	3
2. VEIKLOS STRATEGIJA 2016-2020 M.....	6
3. PRIORITETINIŲ LIETUVOS INOVACIJŲ CENTRO VEIKLOS KRYPTIŲ DETALIZAVIMAS.....	7
4. STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO STEBĖSENA	11
PRIEDAS NR.1	13
1. IŠORINĖS APLINKOS ANALIZĖ.....	13
1.1. Lietuvos inovacijų skatinimas Europos Sąjungos ir tarptautiniame kontekste.....	13
1.2. Lietuvos inovacijų skatinimo teisinis reglamentavimas	17

1. Lietuvos inovacijų centro veikla ir jos analizė

Lietuvos inovacijų centras (LIC) tai ilgiausiai Lietuvoje veikianti viešosios inovacijų paramos organizacija kuri jau 20 metų teikia paslaugas verslui, mokslo įstaigoms bei aktyviai bendradarbiauja su inovacijų politikos kūrėjais ir įgyvendintojais. Nepaisant svarių pasiekimų Lietuvoje bei tarptautiniu mastu, Lietuvos inovacijų centras gali ir turi keistis, didinant ne tik inovacijų paramos paslaugų įvairovę, bet ir šių paslaugų poveikį.

1996 metais Lietuvos inovacijų centras pradėjo veikti kaip mokslo komercializavimo institucija – organizacija, padedanti Lietuvos mokslininkams perduoti užsienio įmonėms mokslinius rezultatus naudoti pramonėje. Per dvidešimt veiklos metų Lietuvos inovacijų centras iš esmės išplėtė inovacijų paramos paslaugų spektrą, pakeitė pagrindinę paslaugų kryptį: nuo paslaugų mokslinėms laboratorijoms į paslaugas verslui, tapo profesionalia – inovacijų patarėjų – organizacija ir pagrindine tokių konsultacinio pobūdžio paslaugų institucija Lietuvoje. Augant centro darbuotojų kompetencijai, plečiant veiklą ir teikiamas konsultacines paslaugas, išsiplėtė ir klientų ratas – iki 1800 klientų kasmet. Dabar LIC paslaugomis naudojasi daugiau nei 1500 įmonių, 250-300 mokslinių laboratorijų ir nemažas skaičius kitų, inovacijomis suinteresuotų organizacijų.

1 pav. Lietuvos inovacijų centro klientai (1996-2015 m.)

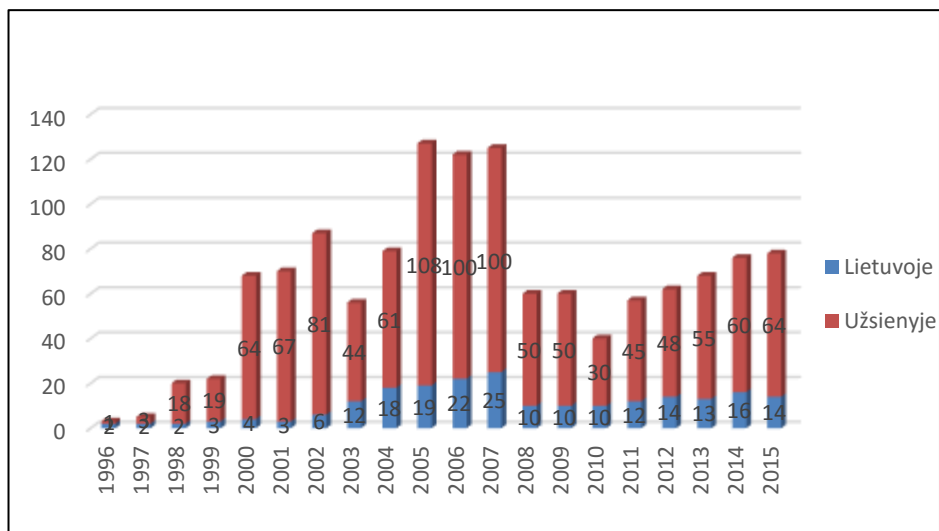
Jau pirmaisiais veiklos metais Lietuvos inovacijų centrui pavyko įsijungti į veikiančius tarptautinius tinklus, taip padedant Lietuvos mokslinėms laboratorijoms ir įmonėms vykdyti tarptautinius technologijų „mainus“, užmegzti strateginius technologinio bendradarbiavimo – inovacinės partnerystės – ryšius. Pradėję 1997 metais veikti kaip asocijuotas europinio Inovacijų perdavimo centrų tinklo narys, 2000-aisiais LIC tapo „tikruoju“ nariu. Nuo 2008 metų ši veikla tęsiama atnaujintu pavidalu: Lietuvos inovacijų centras veikia kaip didžiausio pasaulyje, integruotos verslo ir inovacijų paramos tinklo – Enterprise Europe Network – narys. Tarptautinė, ypatingai europinė, integracija ir profesionali techninė pagalba perduodant ir perimant technologijas – technologijų „eksportas“ ir „importas“ – tapo prioritetine Lietuvos inovacijų centro veiklos ir paslaugų kryptimi. Šiomis paslaugomis naudojasi apie 900 Lietuvos įmonių ir mokslinių laboratorijų, kurioms reikalingi inovatyvūs sprendimai ir kurių plėtra rinkoje paremta naujomis technologijomis ir tų, kurios gali pasiūlyti tarptautinei technologijų rinkai modernius technologinius sprendinius Kasmet padedant centrui klientai sudaro iki 15 tarptautinio technologijų partnerystės sandorių.

Lietuvos inovacijų centras nuo pat veiklos pradžios daug dėmesio skyrė inovacijų ir inovacinės veiklos skatinimui. Pradedant inovacijų populiarinimo (leidiniai, šviečiamieji informaciniai renginiai, publikacijos žiniasklaidoje), palaipsniui buvo pereita prie inovacijų propagavimo (Inovacijų portalas, kasmetinis nacionalinio „Inovacijų prizo“ konkursas įmonėms, vienas iš šešių Europos Inovacijų festivalių organizuotas

Vilniuje 2011 metais, skirtas dizaino inovacijoms) bei lavinimo ir mokomųjų veiklų (konsultacinės lavinimo sesijos, inovacijų vadybos mokymo kursai). Įmonių inovaciniams gebėjimams didinti buvo pradėta teikti ir tiesioginės konsultacinės patiriamosios paslaugos. Ši veikla įgavo pagreitį atsiradus galimybei Lietuvos įmonėms ir mokslininkams dalyvauti Europos Sąjungos programose, o taip pat ir galimybei naudotis struktūrinių fondų parama, kai iš esmės padidėjo verslo poreikis konsultacijoms kaip organizuoti ir valdyti inovacinius procesus įmonėse, kaip rengti projektus paramai gauti.

Lietuvos inovacijų centras aktyviai prisidėjo ir formuojant šalies inovacijų politiką. Jau pirmąją, 2000 metais Vyriausybės patvirtintą Inovacijų versle programą, kurioje buvo ne tik sunormintos inovacijų sąvokos ir terminologija, bet ir padėti pagrindai formuojant šiuolaikinę ilgalaikę Lietuvos inovacijų politiką, rengė Lietuvos inovacijų centro koordinuojama ekspertų grupė. Dabar panašią veiklą Lietuvos inovacijų centras jau vykdo tarptautiniu mastu: dalyvauja europinėse ekspertų darbo grupėse, specialiuose inovacijų politikos formavimo projektuose ar teikia konkrečią techninę pagalbą šalių, kurios rengiasi stoti į Europos Sąjungą vyriausybėms, pavyzdžiui Kroatijos mokslo, švietimo ir sporto ministerijai. Lietuvos inovacijų centras savo kompetencija ir įgūdžiais pasirengęs ir toliau padėti valdžios institucijoms, ypač savo dalininkams. Iš kitos pusės, Lietuvos inovacijų centras pagal savo pobūdį yra operatyvinė organizacija: teikdamas inovacijų paramos paslaugas Lietuvos įmonėms tiesiogiai prisideda prie inovacijoms palankios ūkio politikos įgyvendinimo.

Ilgametės, koncentruotos ir efektyvios veiklos dėka LIC išsikovojo patikimos ir pirmaujančios organizacijos, teikiančios inovacijų paramos paslaugas Lietuvos verslo įmonėms, mokslo institucijoms bei kitoms, inovacinę veiklą plėtojančioms, organizacijoms, vardą ir įgijo visuotinį pripažinimą tiek Lietuvoje, tiek Europoje. Teikiamų inovacijų paramos paslaugų verslo subjektams efektyvumą užtikrina glaudus dalykinis bendradarbiavimas su viešosios paslaugų verslui infrastruktūros organizacijomis (mokslo ir technologijų parkais, verslo inkubatoriais) ir kitais viešųjų paslaugų verslui teikėjais Lietuvoje (Lietuvos pramonininkų konfederacija, Lietuvos inžinerinės pramonės asociacija, Lietuvos aprangos ir tekstilės įmonių asociacija, Inžinerinės ekologijos asociacija, Chemijos pramonės įmonių asociacija, INFOBALT asociacija, asociacija "Žinių ekonomikos forumas" bei su kitomis verslo paramos organizacijomis: universitetais, mokslo institutais, LPK Mokymo centru), taip pat su partneriais Europoje. Vykdam projektus bendradarbiauta/bendradarbiaujama su daugiau kaip 20 partnerių (paramos organizacijų) Lietuvoje ir 100 – Europoje.

2 pav. Lietuvos inovacijų centro partneriai (1996-2015 m.)

Rengiant veiklos strategiją buvo atlikta organizacijos vidinių veiksnų (Stiprybių, Silpnybių, Galimybių ir Grėsmių - SSGG) analizė, kurios išvados pateikiamos 1 lentelėje.

1 lentelė. Lietuvos inovacijų centro SSGG analizės išvados.

Lietuvos inovacijų centro stiprybės, kurios padeda pasiekti užsibrėžtus tikslus ir kurių visuma suteikia pranašumo jos poveikio srityje	Lietuvos inovacijų centro silpnybės, kurios mažina pranašumą jo veiklos srityje ir trukdo pasiekti užsibrėžtus tikslus
<ul style="list-style-type: none"> • Pasiekta patikimos ir pirmaujančios organizacijos, teikiančios inovacijų paramos paslaugas Lietuvos reputacija ir įgytas visuotinas pripažinimas Lietuvoje ir užsienyje; • Valdymo struktūra suformuota programiniu/projektiniu pagrindu, kas įgalina organizacinį lankstumą; • Kvalifikuotas inovacijų srityje ir turintis projektų įgyvendinimo įgūdžių personalas; • Suformuoti stiprūs dalykiniai ryšiai su užsienio inovacijų paramos organizacijomis; • Stipri tarptautinė tinklaveika (Europos verslo ir inovacijų tinklas (EEN), Europos technologijų perdavimo, inovacijų ir informacijos asociacija (TII)). 	<ul style="list-style-type: none"> • Ribotas personalo skaičius projektams vykdyti; • Ribotas kvalifikuoto personalo ekonominis motyvavimas; • Nacionalinių finansinių išteklių stoka bendram finansavimui riboja įsitraukimą į tarptautinius projektus; • Nelygiavertis dalininkų dėmesys ir dalykinis bei finansinis indėlis vystyti ir stiprinti Lietuvos inovacijų centro veiklą. • Pasenusi materialinė bazė (biuro bei programinė įranga).
Išorės veiksniai, kurie gali prisidėti prie Lietuvos inovacijų centro vertės didinimo	Tikėtini įvykiai, kurie gali turėti neigiamos įtakos Lietuvos inovacijų centro veiklai
<ul style="list-style-type: none"> • Kitas ekonomikos augimo laikotarpis labai priklausys nuo gebėjimo sutelkti ir plėtoti inovacijas ir technologijas pramonės ir paslaugų sektoriuose; • „Slėnių“ ir atviros MTEP prieigos infrastruktūros dėka augančio mokslinio potencialo išnaudojimo galimybės; • Horizon 2020 programos panaudojimo galimybės; • Inovatyvių ir ikiprekybinių pirkimų iniciatyvos gali sukurti inovatyvių sprendimų paklausą; • Derybos dėl EBPO gali padėti Lietuvai imtis įrodymais pagrįstos inovacijų politikos formavimo ir efektyvesnių sprendimų priėmimo; • ES diskusijos su valstybėmis narėmis dėl mokslinių tyrimų ir inovacijų prioritetų įgyvendinimo gali palengvinti keitimąsi patirtimi tarp valstybių narių ir suteikti pagalbą įgyvendinant būtinas reformas Lietuvoje; • Versle įsitvirtinanti nuostata, jog inovacijos yra konkurencingumo pagrindas. 	<ul style="list-style-type: none"> • Svyruojantis nacionalinių lėšų kiekis projektų bendram finansavimui; • Didelė kvalifikuotų darbuotojų kaitos/išėjimo tikimybė; • Neplėtojant veiklos (naujų projektų, naujų paslaugų ir pan.), galimas klientų pasitikėjimo ir pripažinimo sumažėjimas; • Dažna nepakankamai ekonomiškai pagrįstų politinių sprendimų priėmimo tikimybė; • Per mažas valdžios institucijų dėmesys inovacijų plėtrai; • Nepakankamas verslo ir mokslo visuomenės informavimas apie įstaigos veiklą; • Pilnai nesusiformavęs Lietuvoje santykis tarp viešojo ir privataus konsultacinių sektorių misijų, teikiant konsultacines/patariamąsias paslaugas.

Taip pat rengiant veiklos strategiją buvo atlikta išorinės aplinkos analizė kurioje analizuota Lietuvos situacija inovacijų skatinimo srityje Europos Sąjungos ir tarptautiniame kontekste bei inovacijų skatinimo teisinis reglamentavimas. Plačiau ši analizė pristatoma priede nr.1.

2. VEIKLOS STRATEGIJA 2016-2020 m.

Atsižvelgiant į ilgametę LIC patirtį ir sukauptas kompetencijas, esminės prielaidos kuriomis grindžiama veiklos strategija 2016-2020 m. yra šios, kad Lietuvos inovacijų centras:

- viešųjų inovacijų paramos paslaugų teikėjas.
- įgyvendina Lietuvos inovacijų politiką operatyviniame jos lygmenyje teikdamas konsultacinio pobūdžio paslaugas.
- prisideda prie Lietuvos ūkio konkurencingumo didinimo efektyviai įsijungdamas į tarptautines vertės kūrimo grandines inovacijų paramos paslaugų srityje, bei pasitelkdamas Europos inovacijų politikos priemones.
- veikla orientuota į inovacijų „mirties slėnį“ kuriame būtina intervencija viešosiomis paslaugomis.

Vizija: Lietuvos inovacijų centras – veiksmingiausia viešosios inovacijų paramos organizacija Lietuvoje gebanti konsoliduoti verslo, mokslo, politikos ir visuomenės interesus didinant Lietuvos ūkio konkurencingumą tarptautiniu mastu.

Strateginis tikslas: didinti Lietuvos ūkio tarptautinį konkurencingumą, teikiant inovacijų paramos paslaugas

Ilgalaikiai veiklos tikslai:

1. Remti ir skatinti Lietuvoje sukurtų pažangiausių žinių komercinio potencialo realizavimą Lietuvos ir tarptautinėje rinkose;
2. Remti ir skatinti naujų technologijų kūrimą ir taikymą;
3. Propaguoti ir diegti Lietuvoje tarptautinę viešosios inovacijų paramos bei inovacijų vadybos patirtį;
4. Padėti inovacijų ir technologijų plėtros politiką bei jos įgyvendinimo strategiją rengiančioms ir įgyvendinančioms institucijoms Lietuvoje ir tarptautiniu mastu.

Siekiant įgyvendinti Lietuvos inovacijų centro viziją, bei pasiekti 2016-2020 m. veiklos strateginius tikslus yra nustatomos šios **prioritetinės veiklos kryptys:**

1. Formuoti inovacijų kultūrą ir skatinti inovacijų paklausą;
2. Skatinti ir efektyvinti inovacijų partnerystę;
3. Aktyvinti inovacijų diegimą versle;
4. Teikti ekspertinę pagalbą inovacijų ir technologijų plėtros politiką bei jos įgyvendinimo strategiją rengiančioms ir įgyvendinančioms institucijoms Lietuvoje ir tarptautiniu mastu.

Įvardintos veiklos kryptys plačiau aprašomos 2 skyriuje, tuo tarpu galimi strateginio veiklos plano įgyvendinimo matavimo principai pateikiami 3 skyriuje - „Strategijos įgyvendinimo stebėsena“.

3. PRIORITETINIŲ LIETUVOS INOVACIJŲ CENTRO VEIKLOS KRYPTIŲ DETALIZAVIMAS

Siekiant kryptingai įgyvendinti Lietuvos inovacijų centro viziją, bei pasiekti 2016-2020 m. veiklos strateginius tikslus yra nustatomos šios **prioritetinės veiklos kryptys**:

1. **Formuoti inovacijų kultūrą ir skatinti inovacijų paklausą.**

Inovacijų kultūros, grįstos bendradarbiavimu ir pasitikėjimu, kūrimas, verslumo bei tarptautiškumo skatinimas yra pagrindiniai uždaviniai siekiant prisidėti prie inovacijų proveržio bei žinių ekonomikos kūrimo, todėl viena iš prioritetinių LIC veiklos kryptių yra nukreipta į inovacijų kultūros formavimą ir inovacijų paklausos skatinimą. Siekiant prisidėti prie šios krypties įgyvendinimo, reikia dėmesį kreipti į inovacijų konsultacinių ir paramos paslaugų viešinimą ir populiarinimą, jų naudą plėtojant MTEPI veiklas atskleidimą, vykdyti sistemingas inovacijų paramos paslaugų tobulinimą, atsižvelgiant į rinkos poreikius, tendencijas bei tarptautinę patirtį. Taip pat inovacijų paramos paslaugas reikia orientuoti į intelektinių ir kvalifikacinių žinių teikimą verslui, gebėjimų priimti ir formuoti inovacijas didinimą, bendro savitarpio supratimo tarp vadžios, savivaldos ir verslo struktūrų stiprinimą. Taip pat ypatingą dėmesį planuojama skirti įmonių ir organizacijų gebėjimų pasinaudoti valstybės finansine pagalba inovacinei veiklai auginimui, įmonių pasirengimo priimti, formuoti ir įgyvendinti inovacijas didinimui per kvalifikacijos kėlimo ir lavinimo paslaugas.

2. **Skatinti ir efektyvinti inovacijų partnerystę.**

Šios prioritetinės veiklos krypties tikslas – padėti Lietuvos įmonėms bei mokslo ir studijų institucijoms plėtojant tarptautinę inovacijų ir technologinę partnerystę, aktyvinant technologijų eksportą ir importą, užtikrinant esamų klasterių plėtrą, taip skatinant verslo konkurencingumą, inovatyvumą ir tarptautinį bendradarbiavimą. Viena iš svarbiausių šios prioritetinės veiklos krypties iniciatyvų – LIC dalyvavimas Europos verslo ir inovacijų tinkle, atliekant tarptautinių technologinių partnerių paieškas Lietuvos įmonėms ir mokslo institucijoms, įmonių gebėjimų kurti inovacijas ir bendradarbiauti kėlimas, informavimo ir konsultavimo paslaugų teikimas, Lietuvos verslo ir mokslo inovacinio potencialo propagavimas užsienyje. Prie šios krypties veiklų įgyvendinimo turėtų prisidėti ir kitos LIC iniciatyvos, įgyvendinamos įvairių ES ir kitų tarptautinių programų (pvz. Horizon 2020, 2014-2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų, 2014–2020 m. įmonių ir MVĮ konkurencingumo (COSME), INTERREG ir pan.) rėmuose.

3. **Aktyvinti inovacijų diegimą versle.**

Sklandžiai funkcionuojanti inovacijų sistema turi esminę įtaką įmonėse kuriamų inovatyvių produktų sėkmei. Ji privalo ne tik sudaryti foną, bet ir teikti paskatas veikėjams inovacinei veiklai. Efektyvios inovacijų sistemos ir aplinkos sukūrimas gali duoti svarbų postūmį visos inovacinės sistemos konkurencingumui. Institucinės aplinkos kokybei didelę įtaką daro pačių dalyvių kompetencijos. Tai apima verslo įmonių, inovacijų paramos paslaugų organizacijų, inovacijų politiką formuojančių institucijų, švietimo įstaigų, mokslo ir studijų institucijų ir pan. dalykinę ir vadybos kompetenciją. Todėl vienas iš prioritetinių LIC prioritetinių veiklos kryptių yra aktyvinti inovacijų diegimą verslą, didinant inovacijų sistemos subjektų gebėjimus bei stiprinti tarpusavio bendradarbiavimo ryšius. Siekiant šio tikslo planuojama didinti inovacijų sistemos dalyvių kompetencijas ir gebėjimus organizuojant informacinius/lavinimo renginius, leidžiant metodinius leidinius, teikiant konsultacijas technologijų plėtros, inovacijų vadybos, IN ir pan. temomis, inicijuojant bendras inovacijų paramos paslaugų sistemos projektus bei kompleksinių ir integruotų paslaugų teikimą.

4. **Teikti ekspertinę pagalbą inovacijų ir technologijų plėtros politiką bei jos įgyvendinimo strategiją rengiančioms ir įgyvendinančioms institucijoms Lietuvoje ir tarptautiniu mastu.**

Formuojant bei įgyvendinant inovacijų ir technologijų plėtros politiką ypač svarbios tampa MTEPI ekspertinės kompetencijos, patariamoji ekspertinė pagalba formuojant politiką, atliekant politikos stebėseną, vertinimą ir peržiūrą visame politikos formavimo ir įgyvendinimo cikle, įtraukiant suinteresuotas institucijas, verslo, mokslo ir visuomenės atstovus į politikos tobulinimo procesus. Siekiant talkinti inovacijų ir technologijų plėtros politiką bei jos įgyvendinimo priemones formuojančioms institucijoms ir įstaigoms, LIC sieks efektyviai įgyvendinti inovacijų politikos nuostatas Lietuvoje Respublikoje, vykdant priemones, skatinančias įvairaus pobūdžio inovacijų plėtrą, inovacijų tinklų kūrimąsi ir plėtrą, verslo ir mokslo bendradarbiavimą ir pan. Taip pat teiks

informacines, analitines ir metodologines paslaugas Ūkio ministerijai, kitoms valdžios institucijoms Lietuvoje ir Europos Sąjungoje.

Toliau pateikiamas įvardintų prioritetinių veiklos krypčių detalizavimas įvardinant kiekvienai veiklos krypčiai keliamus uždavinius.

1 veiklos kryptis „Formuoti inovacijų kultūrą ir skatinti inovacijų paklausą“
<i>Krypties aprašymas</i>
<p>Vykdamas veiklą šioje kryptyje bus siekiama kelti Lietuvos ūkio subjektų inovacijų kultūrą, sukuriant palankią su inovacijomis susijusių žinių sklaidos terpę, kuri formuotų vertybines nuostatas, skatinančias verslą ir mokslą vykdyti aktyvią inovacinę veiklą bei atitinkamus inovacinius gebėjimus.</p> <p>Veikla koncentruojama trijose dimensijose:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kūrybiškumo skatinimas ir inovacinių gebėjimų formavimas; 2. Inovacijų ir technologijų bei Lietuvos inovacinio potencialo populiarinimas; 3. Inovatyvių sprendimų paklausos didinimas.
<i>Veiklos krypties uždaviniai</i>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Skatinti kūrybiškumą, formuoti inovacinius gebėjimus; 2. Populiarinti inovacijas ir technologijas; 3. Populiarinti Lietuvos inovacinį potencialą; 4. Didinti inovatyvių sprendimų paklausą.
<i>Veiklos</i>
<p>Ši veikla įgyvendinama trimis lygiais, t.y. bendruoju (propagavimo), grupiniu ir individualiu. Visi lygiai turi individualias veiklos formas bei priemones. Bendrasis lygis realizuojamas kaip veikla internete, informaciniai renginiai, leidyba, pranešimai renginiuose, informaciniai susitikimai su įmonių/verslo asociacijų vadovybe, atskiromis įmonėmis. Grupinis lygmuo realizuojamas identifikavus ir sugrupavus inovacijų kultūros propagavimo ir inovacijų paklausos skatinimo poreikius vykdamas sektorinius informacinius ir lavinimo renginius, rengiant atitinkamų (poreikių/galimybių) apžvalgas, plėtojant tematinius katalogus ir duomenų bazes. Individualus lygmuo pasireiškia individualiu darbu su įmonėmis, mokslo įstaigomis, asociatyvinėmis struktūromis bei yra orientuotas į konkrečių konsultacinio/patariamojo pobūdžio paslaugų teikimą.</p> <p>Bendrasis lygis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Internetinės svetainės atnaujinimas; - Informacijos internete atnaujinimas; - Informaciniai ir metodiniai leidiniai; - Straipsniai žiniasklaidoje; - Inovatyvių viešųjų ir ikiprekybinių pirkimų propagavimas. <p>Grupinis lygis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Informaciniai ir lavinimo renginiai; - Informavimas el. ryšio priemonėmis; - Nacionalinis „Inovacijų prizo“ konkursas; - Pranešimai seminaruose; - Katalogai, duomenų bazės; - Populiarinimas užsienyje. <p>Individualus lygis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Informavimas el. ryšio priemonėmis; - Konsultacinio/patariamojo pobūdžio paslaugų teikimas ūkio subjektams.
2 veiklos kryptis „Skatinti ir efektyvinti inovacijų partnerystę“
<i>Krypties aprašymas</i>
<p>Vykdamas veiklą šioje kryptyje bus siekiama skatinti ir efektyvinti inovacijų partnerystę, skatinti inovatyvių klasterių formavimąsi, aktyvinti tarptautinį technologinį bendradarbiavimą bei propaguoti ir teikti inovacijų</p>

paramos paslaugas inovacijas plėtojantiems subjektams.

Veikla koncentruojama trijose dimensijose:

- 1. Tarptautinis technologijų perdavimas;**
- 2. Inovatyvios tinklaveikos (klasterizacijos) skatinimas ir propagavimas;**
- 3. EK programų propagavimas ir dalyvavimo jose skatinimas.**

Veiklos krypties uždaviniai

1. Aktyvinti tarptautinį technologinį bendradarbiavimą, technologijų eksportą ir importą;
2. Skatinti klasterizaciją inovacijose;
3. Informacijos apie EK mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros programas teikimas.

Veiklos

- Technologijų eksporto/importo poreikio ir galimybių identifikavimas;
- Technologinio bendradarbiavimo partnerių paieška:
  - Duomenų bazės apie inovatyvias įmones palaikymas internete;
  - Konkrečių technologinių pasiūlymų/užklausų pateikimas į Europos Inovacijų perdavimo centru duomenų bazes;
  - Technologinių pasiūlymų skleidimas tarp Lietuvos įmonių;
  - Technologijų perdavimo dienos/technologiniai verslininkų vizitai.
- Įmonių konsultavimas importuojant/ eksportuojant technologijas;
- Inovacijų plėtros mechanizmų ir paslaugų populiarinimas;
- Klasterių informacinis ir metodologinis aprūpinimas;
- Informavimas apie EK mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros programas.

3 veiklos kryptis „Aktyvinti inovacijų diegimą versle“

Krypties aprašymas

Vykdamt veiklą šioje kryptyje bus siekiama formuoti ir plėtoti bendradarbiavimo ryšius tarp inovacijų sistemos dalyvių, didinti jų gebėjimus tuo sudarant paskatas inovacijų sistemos kokybinei plėtotei.

Veikla koncentruojama dviejuose dimensijose:

- 1. Inovacijų sistemos dalyvių (mokslo ir technologijų parkų, inkubatorių ir pan.) gebėjimų didinimas Lietuvoje;**
- 2. Bendradarbiavimo ryšių tarp inovacijų sistemos dalyvių Lietuvoje ir tarptautinių mastu formavimas ir plėtojimas.**

Veiklos krypties uždaviniai

1. Kelti inovacijų sistemos dalyvių gebėjimus;
2. Stiprinti bendradarbiavimą tarp inovacijų sistemos dalyvių.

Veiklos

- Informaciniai/lavinimo renginiai;
- Informaciniai ir metodiniai leidiniai;
- Individualios inovacijų sistemos dalyvių konsultacijos, apimančios šias temas:
  - technologijų plėtra (MTEP projektų valdymo; prototipų kūrimo; programinių sprendinių vystymo, vertės analizės ir ekonominio vertinimo; pramoninio dizaino ir kt. klausimais);
  - inovacijų vadyba (inovacinių projektų/galimybių studijų rengimo ir įgyvendinimo; inovacijų strategijų/programų/projektų valdymo; rinkos tyrimų, eksporto plėtros; verslo plėtros, strateginio planavimo; inovacijų auditų, inovacijų vadybos ir kt. klausimais);
  - inovacijų finansavimo galimybės (prieigos prie rizikos kapitalo/grantų; facilitavimo ir patarimų naudojantis viešaisiais finansiniais instrumentais; projektų administravimo; finansų planavimo ir valdymo ir kt. klausimais);
  - intelektinės nuosavybės vadyba (intelektinės nuosavybės tyrimų ir registravimo; intelektinės nuosavybės derybų ir susitarimų ir kt. klausimais);
- Bendri projektai, kompleksinių ir integruotų paslaugų teikimas ūkio subjektams.

4 veiklos kryptis „Teikti ekspertinę pagalbą inovacijų ir technologijų plėtros politiką bei jos

<p align="center">įgyvendinimo strategiją rengiančioms ir įgyvendinančioms institucijoms Lietuvoje ir tarptautiniu mastu“</p>
<p><i>Krypties aprašymas</i></p>
<p>Vykdamt veiklą šioje kryptyje bus siekiama talkinti inovacijų ir technologijų plėtros politiką bei jos įgyvendinimo priemones formuojančioms institucijoms ir įstaigoms, padėti Ūkio ministerijai, kitoms valdžios institucijoms ir verslo organizacijoms dalykiškai įsitraukti į tarptautinį keitimąsi praktika ir inovacijų politikos formavimą, siekiant užtikrinti finansinių ir nefinansinių paskatų inovacijoms versle prieinamumą ir įvairovę.</p> <p>Veikla koncentruojama šiose kryptyse:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Įgyvendinti inovacijų politikos nuostatas Lietuvoje Respublikoje, vykdant priemones, skatinančias įvairaus pobūdžio inovacijų plėtrą, inovacijų tinklų kūrimąsi ir plėtrą, verslo ir mokslo bendradarbiavimą ir pan.; 2. Rekomendacijų dėl inovacijų politikos iniciatyvų formavimo teikimas ir įgyvendinimas kartu su Ūkio ministerija, kitoms valdžios institucijoms Lietuvoje ir Europos Sąjungoje.
<p><i>Veiklos krypties uždaviniai</i></p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Įgyvendinti inovacijų politikos priemones; 2. Analizuoti ir taikyti tarptautinę inovacijų politikos formavimo ir įgyvendinimo praktiką; 3. Teikti informacines, analitines ir metodologines paslaugas Lietuvoje ir Europos Sąjungoje.
<p><i>Veiklos</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> - Analitinės studijos, rekomendacijos; - Studijų vizitų organizavimas; - Tarptautinių konferencijų organizavimas ir dalyvavimas užsienyje; - Informaciniai/metodologiniai leidiniai; - Politikos priemonių įgyvendinimas Lietuvoje.

4. STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO STEBĖSENA

Ilgalaikės strategijos įgyvendinimas stebimas ir kontroliuojamas pasitelkiant reprezentatyvų rodiklių rinkinį kiekvienai veiklos kryptčiai. Periodiškai atliekant strategijos įgyvendinimo stebėseną, vykdomos tarpinės pasiektų rodiklių reikšmių peržiūros ir, esant poreikiui, koreguojamos. Siekiai turi būti ambicingi, bet kartu atsižvelgti į realias aplinkybes.

2020 m. siekiai rodantys strategijos įvykdymo sėkmę:

- **Daugiau nei pusė Lietuvos inovatyvių įmonių naudosis VšĮ Lietuvos inovacijų centro paslaugomis;**
- **80 proc. įmonių, pasinaudojusių VšĮ Lietuvos inovacijų centro paslaugomis pripažins, kad suteiktos paslaugos prisidėjo prie inovacijų plėtros;**
- **45 proc. organizacijos veiklos bus finansuojama pasinaudojant užsienio finansavimo mechanizmais;**
- **Paslaugas gavusios įmonės į MTEP investuos virš 5 proc. savo apyvartos.**
- **Prisidėta prie Lietuvos inovacijų plėtros 2014–2020 metų programos strateginio tikslo (didinti Lietuvos ūkio konkurencingumą kuriant efektyvią inovacijų sistemą, skatinančią ūkio inovatyvumą) pasiekimo, t.y. kad 2020 metais Lietuvos suminis inovacijų indeksas būtų lygus 0,54.**

Įstaigos strategijos stebėseną vykdoma periodiškai ir sistemingai, vertinant veiklos rodiklių įgyvendinimą nustatytais periodais. Informacija apie veiklos rezultatus teikiama dalininkams bei kitoms suinteresuotoms šalims. Tokiu būdu užtikrinami atskaitomybės ir skaidrumo principai, reikšmingi organizacijos veiklos misijos įgyvendinimui. Pagrindiniai veiklos kryptčių rodikliai pateikti žemiau.

1 veiklos kryptis „Formuoti inovacijų kultūrą ir skatinti inovacijų paklausą“
<ul style="list-style-type: none"> - Gaunančių informaciją ūkio subjektų atstovų skaičius; - Pasinaudojusių konsultacinio/patariamojo pobūdžio paslaugomis ūkio subjektų skaičius; - Informacinių ir lavinimo renginių skaičius; - Identifikuotų ikiprekybinių ir inovatyvių viešųjų pirkimų skaičius; - Parengtų ikiprekybinių ir inovatyvių viešųjų pirkimų sąlygų skaičius; - Įgyvendintų inovacijų paklausos skatinimo sprendimų skaičius; - Informacinių ir analitinių straipsnių skaičius.
2 veiklos kryptis „Skatinti ir efektyvinti inovacijų partnerystę“
<ul style="list-style-type: none"> - Inovacijų paramos paslaugas gavusių ir (ar) konsultuotų įmonių sudarytų technologijų perdavimo sutarčių skaičius; - Konsultuotų įmonių parengtų technologinių pasiūlymų skaičius; - Technologijų duomenų bazėse paskelbtų įmonių pasiūlymų dėl partnerystės skaičius; - Konsultuotoms įmonėms parengtų profilių skaičius; - Pasinaudojusių konsultacinio pobūdžio paslaugomis ūkio subjektų skaičius; - Partnerystės renginių skaičius; - Klasterių atstovų, pasinaudojusių konsultacinio pobūdžio paslaugomis, skaičius.
3 veiklos kryptis „Aktyvinti inovacijų diegimą versle“
<ul style="list-style-type: none"> - Unikalių ūkio subjektų, pasinaudojusių inovacijų konsultacinėmis paslaugomis, skaičius; - Kitų unikalių klientų (mokslininkai, tyrėjai, studentai), pasinaudojusių konsultacinėmis paslaugomis, skaičius; - Inovacijų paramos paslaugas gavusios ir (ar) konsultuotos įmonės, įsidiegusios ir (ar) sukūrusios inovacijas, skaičius; - Inovacijų paramos paslaugas gavusios ir (ar) konsultuotos įmonės, įsidiegusios ir (ar) sukūrusios inovacijas, nuo visų konsultuotų įmonių.

4 veiklos kryptis „Teikti ekspertinę pagalbą inovacijų ir technologijų plėtros politiką bei jos įgyvendinimo strategiją rengiančioms ir įgyvendinančioms institucijoms Lietuvoje ir tarptautiniu mastu“

- Pateiktų rekomendacijų skaičius;
- Įgyvendintų inovacijos politikos priemonių skaičius;
- Lietuvoje ir tarptautiniu mastu suteiktų informacinių, analitinių ir metodologinių paslaugų inovacijų ir technologijų plėtros politiką bei jos įgyvendinimo strategiją rengiančioms ir įgyvendinančioms institucijoms skaičius.

Priedas Nr.1

1. IŠORINĖS APLINKOS ANALIZĖ

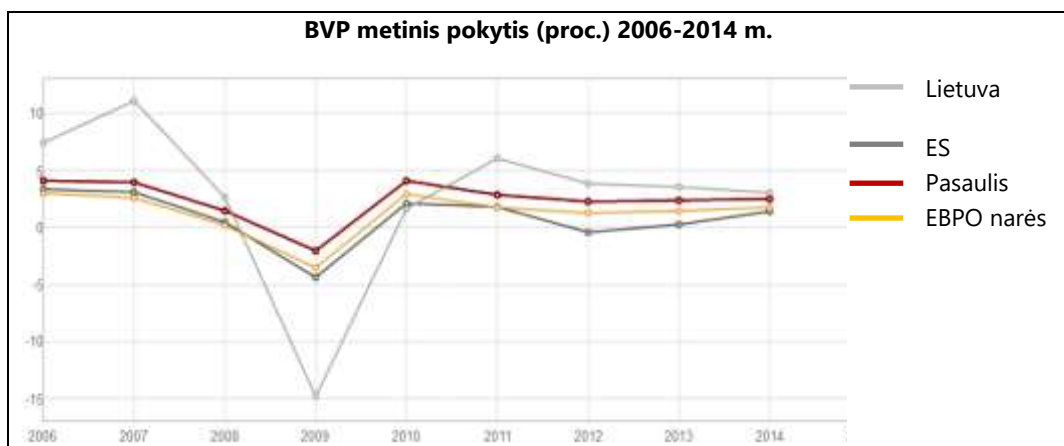
1.1. Lietuvos inovacijų skatinimas Europos Sąjungos ir tarptautiniame kontekste

Intensyvėjanti globalizacijos procesų skatinama ekonominė integracija meta iššūkį valstybėms padidinti konkurencinį pranašumą pasaulinėje rinkoje, o sparčiai besivystanti žinių ir informacinė ekonomika verčia įmones būti produktyvesnėmis, efektyvesnėmis, lankstesnėmis ir pan. Tai galima pasiekti tik žengiant koją kojon su sparčia technologijų kaita, ieškant naujų vadybos ir veiklos organizavimo būdų, t.y. diegiant produkto, proceso, organizacines ir kitų rūšių inovacijas.

Inovacijos versle – tai į rizikingus pokyčius orientuotas procesas, kurio metu žinios paverčiamos konkurencingais produktais/paslaugomis. Tą suvokia dauguma įmonių, tačiau neretai jos susiduria su inovacinių gebėjimų stygiu ir kitais inovacinę veiklą ribojančiais veiksniais (teisinais, ekonominiais, socialiniais ir pan.).

Pastarųjų metų tarptautinės aplinkos raida nebuvo palanki augimui: besivystančios ekonomikos šalių, ypač orientuotų į žaliavų eksportą, ekonomikos augimo tempas lėtėjo, o stipresnis išsivysčiusių valstybių ekonomikos atsigavimas šio lėtėjimo nekompensavo. Tebesitęsiantis karinis konfliktas Ukrainoje, sudėtinga Graikijos finansinė padėtis, Rusijos ekonomikos nuosmukis, lėtėjantis Kinijos ūkio augimas, dideli svyravimai žaliavų, valiutų, akcijų rinkose rodo, kad skirtingų pasaulio regionų ekonomikos atsigavimas vis dar yra trapus, o pasaulio ekonomika pažeidžiama.

Tokia tarptautinės aplinkos raida lėmė, jog nuo 2015 m. Lietuvos ūkio plėtra sulėtėjo. Dėl Rusijos įvestų prekybos apribojimų ir pablogėjusios šios šalies ekonominės padėties labai sumažėjo eksportas į šią valstybę. Kadangi didžiąją prekių eksporto į Rusiją dalį sudaro reeksportas, eksporto nuosmukis reikšmingai veikia transporto paslaugas teikiančias Lietuvos įmones. Sulėtėjus Lietuvos ūkio plėtrai, 2015 m. Lietuvos BVP augimas sudarė 1,7 proc., kai tuo tarpu 2014 m. jis siekė 2,9 proc. Toks BVP traukiamasis lyginant su 2014 m. buvo vienas iš sparčiausių ES šalyse. Esant tokiems globaliems neigiamiems ekonomikos ir finansų rinkų pokyčiams, ypatingą reikšmę įgauna inovacijos versle, nes, kaip rodo pasaulinė praktika, strateginės (ilgalaikės) inovacijos nepraranda pagrindinio potencialo ir esant ženkliai krizių padariniams bei sukuria tvirtą pamatą galimam šuoliui perspektyvoje.

1 pav. BVP metinis pokytis (proc.) 2006-2014 m. (Šaltinis: Pasaulio bankas)

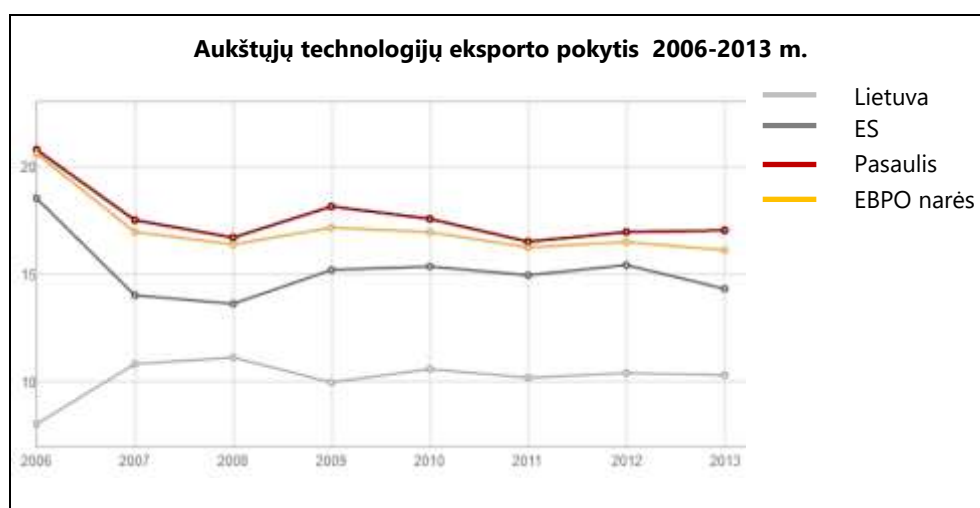
Pagal darbo produktyvumą Lietuva vis dar ženkliai atsilieka nuo ES šalių. Prieš dešimtmetį Lietuvos realusis darbo produktyvumas sudarė 25 proc. ES vidurkio ir 22 proc. euro zonos šalių vidurkio. Vėlesnė sparti plėtra sumažino šį atotrūkį ir 2008 m. realus darbo produktyvumas sudarė 28 proc. ES vidurkio bei 24 proc. euro zonos šalių realaus darbo produktyvumo vidurkio. 2009 m. krizė šį atotrūkį vėl padidino iki 27 proc. ES vidurkio ir 23 proc. euro zonos šalių vidurkio, tačiau pokriziniu laikotarpiu konvergencija buvo sparti ir 2013 m. Lietuvos

realus darbo produktyvumas jau sudarė 33 proc. ES vidurkio ir 28 proc. euro zonos šalių vidurkio. 2013 m. Lietuvoje vienai dirbtai valandai teko 10,6 eurų. Žemi kuriamos pridėtinės vertės rodikliai iš dalies susiję ir su menkai išvystytu šalies aukštųjų ir vidutiniškai aukštų technologijų sektoriumi. Aukštųjų ir vidutiniškai aukštų technologijų sektoriaus sukurtos bendrosios pridėtinės vertės dalis visos pramonės sukurtoje bendrojoje pridėtinėje vertėje sudarė apie 20 proc. Iš kitos, pusės, aukštesnė pridėtinė vertė yra proporcinga „panaudojamų“ žinių kiekiui.

Darbo produktyvumas (EUR per valandą)												
Metai	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	ES-28 vidurkis (proc.)
ES - 28	29,3	29,8	30,2	30,9	31,3	31,2	30,7	31,4	31,8	31,9	32,1	100,00%
Čekija	10,7	11,1	11,7	12,4	13	13	12,8	13	13,3	13,2	13,1	40,81%
Estija	8,2	8,7	9,2	9,7	10,3	10	10,3	10,9	10,8	11,2	11,4	35,51%
Latvija	5	5,5	5,9	6,3	7,9	7,3	7,2	7,6	7,9	8,2	8,4	26,17%
Lietuva	7,1	7,5	7,7	8,2	8,7	8,8	8,3	9,4	10,1	10,3	10,6	33,02%
Vengrija	9,7	10,3	10,7	11,1	11,1	11,3	10,9	11	11	11,3	11,5	35,83%
Lenkija	7,9	8,2	8,4	8,6	8,8	9	9,1	9,8	10,2	10,4	10,6	33,02%
Slovėnija	16,5	17	18,2	19,3	20,1	20,1	20,1	20,6	21,4	21,3	21,4	66,67%
Suomija	36,4	37,7	38,4	39,5	40,8	40,3	38,2	39,4	40	39,5	39,7	123,68%
Švedija	40,2	41,5	42,7	44	44,1	43,3	42,3	44	44,4	44,9	45,5	141,74%

2 pav. Darbo produktyvumo per valandą pokyčiai (EUR per valandą) (Šaltinis: Eurostat)

Lietuvos eksporto rodikliai, įvertinus neigiamas tarptautinių rinkų tendencijas, išlieka pakankamai geri. Realusis prekių eksportas 2015 m. sumažėjo nedaug, palyginti su jo apimtimi praėjusiais metais, kai Rusijos ekonomikos nuosmukis pradėjo įsibėgėti. Eksporto į Rytų valstybes smukimo nemažą dalį atsveria didėjantis eksportas į kitas šalis, ypač ES. Prie to prisideda ne tik gerėjanti ūkio padėtis Europos šalyse, bet ir eksportuotojų siekis rasti naujų rinkų. Ir nors šalies eksporto apimtys išlieka stabilios, tačiau Lietuvoje aukštųjų technologijų pramonės sukurtos produkcijos eksporto dalis bendrame šalies eksporte 2013 m. sudarė tik 10 proc. ir tesiekia 41 proc. ES-28 šalių vidurkio.

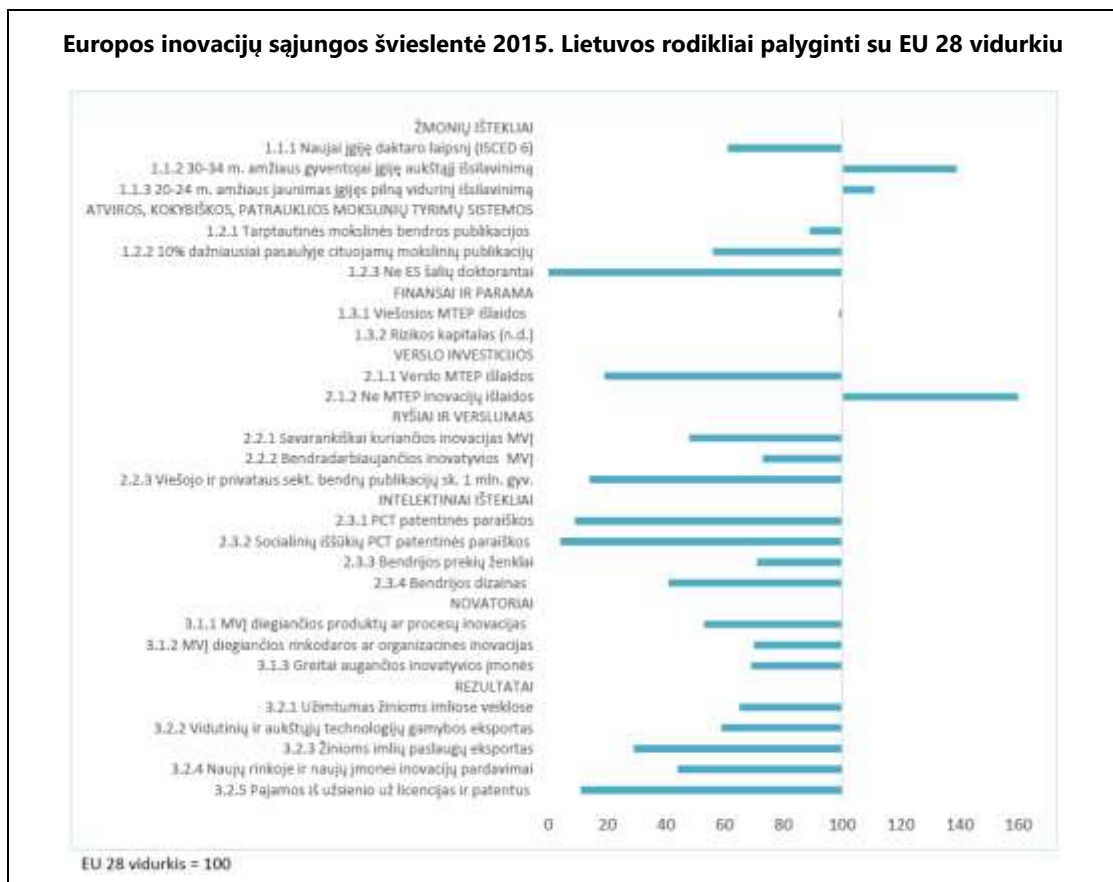
3 pav. Aukštųjų technologijų eksporto pokyčiai (proc. nuo viso šalies/šalių pramonės eksporto) 2006-2013 m. (Šaltinis: Pasaulio bankas)

Lietuvos bendra inovacijų būklė atsispindi Inovacijų švieslentėje ir Inovacijų sąjungos konkurencingumo ataskaitose, pasauliniame lygmenyje – Pasaulinio inovacijų indekso rodikliuose.

Remiantis EK rengiamos Inovacijų švieslentės (angl. Innovation Union Scoreboard) duomenimis, 2014 m. Lietuvos vidutinis inovatyvumo augimas buvo vienas didžiausių iš 28 ES valstybių narių ir iš „nuosaičių

novatorių“ grupės persikėlė į „vidutinių novatorių“ grupę (angl. „moderate innovators“). Tačiau 2015 m. Lietuvoje inovacijų srityje, palyginti su 2014 m., pastebimas nežymus nuosmukis. Pažanga labiausiai sumažėjo pagal doktorantūros studentų iš ES nepriklausančių šalių rodiklį. Taip pat pažanga sumažėjo pagal su kitomis įmonėmis bendradarbiaujančių novatoriškų mažų ir vidutinių įmonių rodiklį ir pagal naujų inovacijų pardavimo rodiklį. Pažanga labiausiai padidėjo pagal tokius rodiklius: Bendrijos prekių ženklai, dažniausiai cituojami moksliniai leidiniai ir tarptautinės bendros mokslinės publikacijos. Lietuvos rezultatai daugeliu aspektų žemesni nei ES vidurkis, išskyrus žmogiškųjų išteklių ir finansavimo bei rėmimo rodiklius. Santykinai prasčiausi rodikliai – doktorantų iš ne ES valstybių dalis, su licencijomis ir patentais susijusios pajamos iš užsienio ir patentų paraiškos pagal patentinės kooperacijos sutartį. Rezultatai, aukštesni nei ES vidurkis, pasiekti šiose srityse: išlaidos su moksliniais tyrimais ir technologijų plėtra nesusijusioms inovacijoms, aukštąjį išsilavinimą turinčių gyventojų skaičius ir vidurinį išsilavinimą turinčių jaunuolių skaičius.

Apibendrinus naujausius Inovacijų švieslentės duomenis, santykinės Lietuvos stipriosios pusės, kurios viršija ES vidurkį, yra žmogiškieji ištekliai (6 vieta), finansavimas ir rėmimas (11 vieta) ir verslo investicijos (12 vieta). Rezultatai geresni nei vidurkis pagal šiuos rodiklius: išlaidas su moksliniais tyrimais ir technologine plėtra nesusijusioms inovacijoms, aukštąjį išsilavinimą turinčių gyventojų skaičių, vidurinį išsilavinimą turinčių jaunuolių skaičių. Santykinės silpniausios Lietuvos pusės yra ekonominis poveikis (paskutinė - 28 vieta), inovacijų kūrėjai (25 vieta) ir atviros, itin geros ir patrauklios mokslinių tyrimų sistemos (22 vieta). Intelektinės nuosavybės atžvilgiu (24 vieta) Lietuva užimama padėtį šiek tiek pagerino: lenkia Rumuniją, Graikiją, Kroatiją ir Slovakiją (2013 m. suvestinėje lenkė tik Graikiją ir Rumuniją), tačiau lyginant su visomis 28 ES valstybėmis šis aspektas išlieka gana žemas. Lietuvos rezultatai mažesni nei ES vidurkis pagal daugelį rodiklių, o ypač pagal doktorantūros studentų iš ES nepriklausančių šalių skaičių (0/100), su licencijomis bei patentais susijusias pajamas iš užsienio (14/100), verslo sektoriaus išlaidas moksliniams tyrimams ir technologinei plėtrai (18/100) ir Europos Bendrijos dizainą (19/100).

4 pav. Europos inovacijų sąjungos švieslentė 2015. Lietuvos rodikliai palyginti su EU 28 vidurkiu (Šaltinis: EK, Europos inovacijų sąjungos švieslentė 2015)

Remiantis inovacijų švieslentės duomenimis, galima teigti, kad Lietuva turi palyginti neblogus inovacijų „įėjimo“ rodiklius pagal žmogiškųjų išteklių bei finansavimo ir rėmimo rodiklius. Verslo ir investicijų aspekto didžiausia problema yra tai, kad verslo investicijos yra nukreiptos ne į mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą (toliau – MTEP) bei inovacijas. Tačiau pagal inovacijų „išėjimo“ rodiklius, t.y. pagal ekonominį poveikį, parodantį inovacijų sistemos rezultatus, kaip mokslo rezultatai yra panaudojami naujų technologijų ir inovacijų kūrimui, Lietuva labai atsilieka. Tai sąlygoja sisteminės žemo Lietuvos inovatyvumo problemas.

Lietuvos Statistikos departamento atlikto tyrimo „Inovacinės veiklos plėtra“ duomenimis 2010-2012 m. Lietuvoje inovacinę veiklą vykdė 29 procentai gamybos ir paslaugų įmonių, kuriose dirbo 10 ir daugiau darbuotojų. Inovatyviausios buvo informacijos ir ryšių įmonės (59 proc. visų tos veiklos rūšių įmonių) bei finansų ir draudimo įmonės (51 proc.). Inovacinėse įmonėse dirbo 46 procentai visų įmonių darbuotojų. Nors inovacijas diegė tik trečdalis įmonių, jų apyvarta sudarė daugiau kaip pusę visų įmonių apyvartos (2010 m. - 59 proc., 2012 m. - 58 proc.).

2010-2012 m. laikotarpiu inovacinę veiklą vykdė 61 procentas didelių įmonių (250 ir daugiau darbuotojų), 37 procentai vidutinių (nuo 50 iki 249 darbuotojų) ir 25 procentai mažų įmonių (nuo 10 iki 49 darbuotojų). Nors didžiosios įmonės sudarė tik 7 procentus visų produkto ir (ar) proceso inovacijas diegusių įmonių, jų išlaidos inovacinei veiklai apėmė 44 procentus visų inovacijoms skirtų išlaidų; įmonės, turinčios nuo 10 iki 49 darbuotojų, sudarė 57 procentus, o jų išlaidos inovacinei veiklai - 18 procentų.

55 procentai įmonių produkto ir (ar) proceso inovacijoms diegti panaudojo tik nuosavas lėšas, o 45 procentai - ir valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšas. Savivaldybių biudžeto lėšomis pasinaudojo 4 procentai, valstybės biudžeto - 15, Europos Sąjungos - 40 procentų - produkto ir (ar) proceso inovacijas diegusių įmonių.

2012 m. išlaidos inovacinei veiklai sudarė 1 823 mln. litų. 756 mln. litų inovacinei veiklai skyrė apdirbamosios pramonės, 401 mln. litų - informacijos ir ryšių, 291 mln. litų - profesinės, mokslo ir techninė veiklomis užsiimančios įmonės. Didžiausia inovacinių lėšų dalis (65 proc.) buvo skirta mašinoms, įrenginiams ir programinei įrangai įsigyti bei mokslo tiriamiesiems ir eksperimentinės plėtros (MTEP) darbams vykdyti (24 proc.). Mažiausiai lėšų buvo investuota į žinias (patentų ir nepatentuotų išradimų, licencijų įsigijimą, praktinės patirties įgijimą) - 3 procentai visų išlaidų, į ne įmonėje vykdomus MTEP darbus - 3 procentai, ir į kitas su inovacine veikla susijusias darbus (mokymas, inovacijų rinkodara, dizainas, kita su inovacijomis susijusia veikla) - 5 procentai.

11 procentų visų įmonių diegė technologinių procesų, 10 - produkto, 6 - produkto ir technologinio proceso inovacijas. Dauguma įmonių, diegdamos inovacijas, įsigijo naujos įrangos (65 proc. visų produkto ir (ar) proceso inovacijas diegusių įmonių) ir mokė savo darbuotojus (50 proc.). MTEP darbus vykdė 47 procentai inovacinių įmonių, MTEP paslaugas pirko 25 procentai įmonių.

Beveik pusė (48 proc.) inovacinių įmonių, vykdydamos produkto ir (ar) proceso inovacijas, bendradarbiavo su kitomis įmonėmis ar organizacijomis. Pagrindiniai inovacinės veiklos partneriai buvo įrenginių, medžiagų, komponentų ar programinės įrangos tiekėjai (tai nurodė 32 proc. produkto ir (ar) proceso inovacijas diegusių įmonių), privataus sektoriaus klientai ar vartotojai (23 proc.). 50 procentų inovacinėje veikloje bendradarbiavusių įmonių inovacinės veiklos partneriais įvardijo šalies institucijas, 30 procentų - kitas Europos šalis.

Taigi, pagrindinės problemos, su kuriomis susiduria Lietuva inovacijų skatinimo srityje yra menkas šalies pramonės produktyvumas, maža aukštųjų technologijų pramonės dalis visoje pramonės produkcijoje, įmonės stokoja inovacinių gebėjimų būtinų formuojant jų inovacinę veiklą, o žinių panaudojimas veiklai efektyvinti nėra tapęs įmonių prioritetiniu uždaviniu.

1.2. Lietuvos inovacijų skatinimo teisinis reglamentavimas

Įvairiuose valdžios ir valdymo institucijų priimtuose strateginiuose programiniuose dokumentuose atsispindi politiniai veiksniai MTEP ir inovacijų skatinimo srityje. Šie strateginiai dokumentai lemia organizacijos veiklą, leidžia apibrėžti plėtros kryptis ir veiksmus siekiant tikslų. VŠĮ Lietuvos inovacijų centro strateginiai tikslai ir veikla yra tiesiogiai susiję su bendra MTEP ir inovacijų skatinimo politika, vykdoma tiek nacionaliniu, tiek tarptautiniu lygmeniu, todėl, vertinant organizacijos išorinę aplinką, būtina susipažinti su strateginiuose dokumentuose suformuotomis minėtų politikos sričių skatinimo kryptimis ir tendencijomis.

Pagrindinių nacionalinių strateginių dokumentų nuostatos verslumo ir eksporto skatinimo politikos atžvilgiu

<p>Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“</p>	<p>Vizija – Sumani ekonomika – lanksti ir gebanti konkuruoti pasaulyje, aukštą pridėtinę vertę kurianti ekonomika, grindžiama žiniomis, inovacijomis, verslumu ir socialiniu atsakingumu bei žaliuoju augimu. Sumani ekonomika turi sudaryti galimybes maksimaliai atsiskleisti svarbiausiam Lietuvos ištekliui – kūrybingiems, inovatyviems, atsakingiems ir versliems žmonėms.</p> <p>Pažangos strategijoje yra įvardinta būtinybė siekti, jog visuomenė ir institucijos aiškiai suprastų verslo svarbą šaliai bei kiekvienam individui, adekvačiai vertintų verslininkų ir verslo įmonių vaidmenį, nepaisant galimos rizikos pripažintų ir skatintų inovatyvias iniciatyvas. Institucinė aplinka ir infrastruktūra turėtų užtikrinti inovatyviai ir efektyviai veiklai reikalingus finansinius ir kitokius išteklius, organizacines, technines bei intelektines paslaugas, skatinti verslo plėtrą visuose jo raidos etapuose.</p>
<p>2014–2020 m. Nacionalinė pažangos programa</p>	<p>Prioritetas: „Į aukštą pridėtinę vertę orientuota, integrali ekonomika“.</p> <p>Tikslas: 4.1. Skatinti į pasaulines rinkas orientuotus vertės kūrimo tinklus. Uždaviniai: 4.1.1. Skatinti vertės kūrimo tinklų kūrimą, plėtrą ir integraciją į tarptautinius tinklus; 4.1.2. Kurti mokslo, studijų ir verslo bendradarbiavimo paskatas.</p> <p>Tikslas: 4.2. Skatinti verslo produktyvumą ir inovatyvaus verslo plėtrą. Uždaviniai: 4.2.1. Skatinti verslo procesų ir technologinių pajėgumų tobulinimą; 4.2.2. Formuoti inovacijų paklausą, skatinti naujų inovatyvių produktų ir paslaugų kūrimą ir komercinimą.</p>
<p>LR Vyriausybės 2012–2016 m. programa</p>	<p>LR Vyriausybės 2012–2016 metų programoje yra numatyta didinti viešųjų verslo paslaugų (informavimo, konsultavimo, mokymo) prieinamumą pradedantiesiems verslininkams (fiziniams asmenims, ketinantiems pradėti verslą, ir smulkiojo ir vidutinio verslo subjektams, vykdančioms veiklą ne ilgiau kaip 5 metus) visuose Lietuvos regionuose; plėtoti inovacijų kultūrą – propaguoti Lietuvos inovacinį potencialą ir didinti visuomenės sąmoningumą inovacijų srityje per šviečiamąsias ir informacijos inovacijų tema viešinimo priemones.</p>
<p>Lietuvos inovacijų plėtros 2014-2020 metų programa</p>	<p>Tikslas: plėtojant naujas žinias ir jų taikymą, ugdyti inovatyvią visuomenę. Uždaviniai: 3. Skatinti inovatyvaus verslo kūrimą, sudarant palankias sąlygas ir suteikiant žinių apie inovatyvaus verslo pradžia.</p> <p>Tikslas: didinti verslo inovacinį potencialą. Uždaviniai: 1. Skatinti investicijas į didelę pridėtinę vertę kuriančias veiklas; 2. Skatinti naujų produktų pateikimą</p>

	<p>rinkai; 3. Skatinti skirtingų sektorių bendradarbiavimą kuriant inovacijas ir plėtoti didelį poveikį turinčias inovacijas.</p> <p>Tikslas: skatinti vertės tinklų kūrimą, plėtrą ir jų tarptautiškumą. Uždaviniai: 1. Skatinti verslo ir mokslo bendradarbiavimą, žinių ir technologijų perdavimą; 2. Skatinti klasterių plėtrą ir integraciją į tarptautinius vertės kūrimo tinklus.</p>
--	--

Apžvelgus pagrindinius šalies MTEP ir inovacijų skatinimo strateginius dokumentus, galima konstatuoti, jog strateginės veiklos priemonės koncentruotos padėti spręsti esminius MTEP ir inovacijų skatinimo, inovacijų kultūros, inovatyvaus verslo plėtros, žiniomis grįsto verslo bendradarbiavimo ir tarptautiškumo iššūkius.